

Respons

Kina: Ugiftattester, ekteskapsregistrering og godkjenning av utenlandske skilsmisser

- Utsteder kinesiske myndigheter fortsatt ugiftattester?
- Hva er prosedyrene og kontrollrutinene for ekteskapsinngåelse? Er det mulig å gifte seg i én provins mens man fortsatt er registrert gift i en annen?
- Kan man skille seg i Kina hvis ingen av partene er kinesiske statsborgere lenger eller bor i Kina? Kan man få en norsk skilsmisse godkjent i Kina? I så fall, hvordan?

1. Ugiftattest

I 2015 annonserte kinesiske myndigheter at de ville slutte å utstede ugiftattester til kinesiske borgere fra 27. august samme år (MCA 2015). Kinesiske borgere hadde fram til da kunnet få utstedt en slik attest fra Departementet for sivile saker (MCA), men etter august 2015 er dette ikke lenger en tjeneste departementet tilbyr.¹

For å få sin sivilstatus bekreftet, må kinesiske borgere nå oppsøke notarius publicus. Der leverer de en egenerklæring på sin sivilstatus (i tillegg til ID-kort og husholdsregistrering (*hukou*), og så sjekker notariusen at egenerklæringen stemmer med det sentraliserte ekteskapsregistreringssystemet. Dette systemet skulle vært operasjonelt for hele Kina i 2016. Innen utgangen av året var systemet likevel ikke heldekkende, idet flere lokale registre i mer avsidesliggende strøk stadig ikke var påkoblet systemet. Det ble anslått at systemet ville være komplett i løpet av 2017 (kinesisk advokatfirma, møte 2016).

Dette betyr at kinesiske borgere ikke lenger kan legge fram ugiftattest utstedt av kinesiske myndigheter. Kinesiske borgere kan nå kun få sine egenerklæringer notarisert, men notariusen skal altså ha sjekket opplysningene i det sentraliserte ekteskapsregistreringssystemet.

Sentraliseringen og digitaliseringen av ekteskapsregisteret betyr at kinesiske borgere i de fleste tilfeller kan be om å få en sivilstatuserklæring notarisert der de til en hver tid bor. De vil med andre ord ikke lenger behøve å reise hjem til byen eller bygda der de har sin permanente husholdsregistrering, i hvert fall ikke hvis hjemstedets ekteskapsregister er koblet opp til det

¹ Det er imidlertid gjort unntak for personer fra Taiwan og ni andre land (Norge ikke inkludert). Ugiftattester utstedt av MCA er kun til bruk i disse landene, og det skal eksplisitt framgå at de er ugyldige for andre land.

sentraliserte systemet. Det kan imidlertid fortsatt ta opp til 30 dager å få en egenerklæring notarisert (Kinesisk advokatfirma, møte 2016).

2. Ekteskap

2.1 Nasjonalt ekteskapsregister

Arbeidet med å etablere det ovennevnte nasjonale, elektroniske registeret startet i 2012, og vil samordne alle Kinas lokale ekteskapsregistre når det er komplett innen utgangen av 2017. Ved inngåelse av ekteskap i Kina, sjekker vigselmyndighetene (Kontoret for sivile saker) dette nasjonale registeret for å kontrollere at personen ikke allerede er registrert som gift et annet sted i Kina. Med dette minsker risikoen for uoppdagede irregulariteter, som for eksempel at én person står oppført som gift med forskjellige personer i to ulike provinser. Dette gjør også at det mange steder ikke lenger er nødvendig å reise til en av partenes hjemprovins for å gifte seg (China Daily 2012).

2.2 Prosedyrer for ekteskapsinngåelse

Ekteskap inngås i Kina på ekteskapsavdelingene under Kontoret for sivile saker (*Minzhengju*) og alle ekteskap må registreres hos myndighetene for å være formelt gyldige. Ekteskapsinngåelse reguleres blant annet av ekteskapsloven av 2001 og forskrift om ekteskapsregistrering av 2003. Fram til 2003 måtte par som skulle inngå ekteskap framlegge ugiftbekreftelse fra sine arbeidsheter (*danwei*) samt gjennomgå en helsesjekk. Disse kravene er avskaffet gjennom forskriften av 2003, som stipulerer at man kun trenger å legge fram husholdsregistreringbok og ID-kort, samt signere en egenerklæring om at man er enslig (ugifterklæring) og at man ikke er i nær slekt. Partenes ugifterklæringer sjekkes så opp mot status i det nasjonale ekteskapsregisteret.

Sivilstatus er også oppført i husholdsregistreringsboka. Denne skal oppdateres når sivilstatus endres, for eksempel ved inngåelse av ekteskap. Mange bryr seg imidlertid ikke med å gjøre dette før det av noen grunn blir nødvendig. Da kan det ha gått lang tid, kanskje ett eller flere år. Kontoret for sivile saker ligger under Departementet for sivile saker, mens husholdsregistrene bestyres av politiet, som sorterer under Departementet for offentlig sikkerhet (*Gonganbu*). Det er således ingen automatikk i oppdatering av husholdsregistreringsboka ved endring av sivilstatus. Dersom status i husholdsregistreringsboka ikke stemmer overens med opplysningene i det nasjonale ekteskapsregisteret, vil vedkommende bli bedt om å oppsøke den lokale politistasjonen for å oppdatere opplysningene i husholdsregistreringsboka før et nytt ekteskap kan registreres (Norges ambassade i Kina, e-post oktober 2015).

2.3 Ekteskap hvor én av partene er utenlandsk statsborger

Dersom en kinesisk borger ønsker å inngå ekteskap i Kina med en utenlandsk statsborger, må begge parter møte opp personlig på Kontoret for sivile saker der den kinesiske parten er husholdsregistrert (eller der han/hun midlertidig bor, se over).

Ifølge Forskrift om ekteskapsregistrering av 2003 (§ 5) må den kinesiske parten legge fram 1) husholdsregistreringsbok; 2) ID-kort og 3) en signert egenerklæring om at han/hun er ugift. Informasjonen i husholdsregistreringsboka, der blant annet sivilstatus altså står oppført, blir verifisert opp mot informasjonen i det nasjonale ekteskapsregisteret.

Respons **Kina: Ugiftattester, ekteskapsregistrering og godkjenning av utenlandske skilsmisser**

Den utenlandske statsborgeren må framlegge 1) pass (med gyldig visum/ oppholdstillatelse i Kina) og 2) sivilstatusattest som bekrefter at vedkommende ikke allerede er gift. Denne skal være utstedt av notarius publicus eller annen kompetent myndighet i vedkommendes hjemland, oversatt og til slutt attestert av kinesisk utenriksstasjon der eller av vedkommendes lands ambassade eller konsulat i Kina (Forskrift om ekteskapsregistrering av 2003, § 5; Norges ambassade, e-post 2015).

3. Skilsmisse

Kina har ikke signert Haag-konvensjonen av 1961 om sletting av kravet om legalisering (Apostille-konvensjonen) eller Haag-konvensjonen av 1970 om anerkjennelse av skilsmisser og rettslige separasjoner (HCCH 1961, HCCH 1970).²

Skilsmisse i Kina reguleres gjennom Ekteskapsloven av 2001 og Forskrift om ekteskapsregistrering av 2003. Ifølge forskriften fra 2003 skal kinesiske par som vil søke om skilsmisse møte opp personlig på Kontoret for sivile saker der én eller begge parter er husholdsregistrert og fremlegge husholdsregistrering, ID-kort, ekteskapsattest og en skilsmisseavtale signert av begge parter. Par der den ene parten er utlending møter opp der den kinesiske parten er registrert.

Forskriften fra 2003 har gjort det enklere for kinesiske borgere å skille seg i Kina. Etter 1. oktober 2003 skal Kontoret for sivile saker – etter å ha slått fast at begge parter ønsker skilsmisse og at eventuelle barn, eiendom og gjeld er ivaretatt og fordelt – utstede skilsmissesertifikatet der og da (*dangchang*). Paret trenger ikke lenger vente en måned for utredning eller stille med referansepersoner eller vitner (Zhu 2003). Dermed kan kinesiske par i Kina nå få skilsmisse på dagen, hvis alle formaliteter er i orden. Er det derimot uenighet rundt omsorgen for barn og/eller fordeling av eiendom og gjeld, må en kinesisk domstol avgjøre saken.

Hva gjelder kinesiske par bosatt i utlandet, og/eller par der en eller begge parter er utenlandske statsborgere, samt andre lignende situasjoner, anbefaler den norske ambassaden i Beijing (e-post 2013) at partene tar kontakt med et kinesisk advokatfirma. Dette fordi det kan være individuelle forhold i saken som unntar den fra de generelle reglene som beskrives nedenfor.

3.1 Skilsmisse i Kina dersom ekteskapet var inngått i utlandet

§ 12 (3) i Forskrift om ekteskapsregistrering slår fast at et ekteskap inngått i utlandet ikke kan oppløses av kinesiske ekteskapsmyndigheter.

Fabangwang (u.å.a), et nettsted som blant annet tilbyr juridisk konsultasjon på nettet, skriver likevel at et ektepar som har inngått ekteskap i utlandet, kan få skilsmisse *ved dom* i Kina. En domstol (fortrinnsvis på en av partenes hjemsted) må avgjøre saken, også selv om partene skulle være enige og ha underskrevet avtale. Et ekteskapsregistreringskontor kan altså ikke innvilge skilsmisse i en slik sak.

² Konvensjonene gjelder imidlertid for Hong Kong og Macau (1961-konvensjonen) og Hong Kong (1070-konvensjonen) som et resultat av utvidelser gjort mens Hong Kong og Macau var under henholdsvis britisk og portugisisk kontroll.

Hva gjelder kinesiske statsborgere permanent bosatt i utlandet (*huaqiao*)³ som har giftet seg i utlandet, så kan en kinesisk domstol ta saken hvis det nye landets domstol avviser den fordi saken må tas der partene er statsborgere. Hvis én av partene bor i utlandet og den andre i Kina, kan en domstol på den kinabosatte partens hjemsted ta saken. En kinesisk domstol kan også innvilge skilsmisse til to kinesiske borgere som oppholder seg midlertidig i utlandet (*zai guowai dan wei dingju*).

Fabangwang (u.å.a) påpeker at skilsmisedom for ekteskap inngått i utlandet kan være relativt tid- og ressurskrevende, siden de juridiske aspektene kan være kompliserte.

3.2 Skilsmisse i Kina når partene ikke bor i Kina og/eller ikke lenger er kinesiske statsborgere
Hunyinlaw, et annet nettsted som tilbyr juridisk rådgivning, særlig på skilsmisseområdet, skriver at hvis begge parter er utenlandske statsborgere, men minst én av dem til vanlig bor i Kina (*jingchang juzhudi zai guonei*), så kan de få skilsmisse ved dom i Kina. Hvis én av partene er kinesisk statsborger, kan paret, avhengig av situasjonen, få skilsmisse ved dom eller vanlig avtale (Hunyinlaw 2011). Hunyinlaw presiserer ikke om dette kun gjelder ekteskap inngått i Kina eller om det også gjelder ekteskap inngått i utlandet, men gitt § 12 (3) nevnt ovenfor, vil antakelig ikke et ekteskap som ikke er inngått i Kina kunne oppløses gjennom vanlig avtale, gitt at en domstol må behandle saken.

Hvis ingen av partene *bor* i Kina, men fremdeles er kinesiske statsborgere, kan man ifølge rådgivningssida Fabangwang (u.å.b) og skilsmisseadvokat Zou Qiang (2015) reise tilbake til Kina og ta ut skilsmisse på ekteskapskontoret der ekteskapet ble inngått, forutsatt at man er enige om fordeling av barn, eiendom, osv. Er det uenighet rundt dette, må en kinesisk domstol avgjøre saken.

En kinesisk domstol kan også avgjøre saken når 1) utenlandskinesere (*huaqiao*) som giftet seg i Kina ikke får ta ut skilsmisse i landet de bor i fordi domstolen der ikke vil oppløse ekteskap inngått i andre land; 2) utenlandskinesere som giftet seg i utlandet ikke får ta ut skilsmisse i landet de bor i fordi domstolen der ikke vil oppløse ekteskap mellom borgere av andre land; 3) begge parter er kinesiske og den ene bor i utlandet mens den andre bor i Kina; og 4) partene er kinesiske statsborgere midlertidig bosatt utenlands (Fabangwang u.å.b, Zou 2015).

Hvis partene giftet seg i Kina som kinesiske statsborgere, men begge parter i ettertid har blitt utenlandske statsborgere, er det usikkert om de kan skille seg i Kina. Hunyinlaw (2011) skriver at:

Hva gjelder par der begge parter er utlendinger, så er ikke engang kinesisk sivilrett, eller kinesisk høyesteretts tolkning av denne, klar på hvorvidt de kan få skilsmisse i Kina. Men i Shanghai og en del andre byer hvor det er relativt mange skilsmisssaker som involverer utlendinger, så har domstolene akseptert slike saker basert på at de angår hendelser på deres territorium – dvs. at hvis et utenlandsk par kan bevise at minst én av dem har fast bopel i Kina, så kan en kinesisk domstol ta saken deres (Landinfos oversettelse).

³ Kinesiske myndigheter (Zaozhuang byregjering 2011) definerer *huaqiao* som kinesiske statsborgere permanent bosatt i utlandet, motsatt *waiji huaren*, som refererer til etniske kinesere med utenlandsk statsborgerskap (fortrinnsvis etterkommere av *huaqiao* som har fått utenlandsk statsborgerskap).

Dette tyder på at hvis ingen av partene (lenger) er kinesiske statsborgere, og de ikke bor i Kina, kan de heller ikke få skilsmisse der.

Man kan også skille seg ved en kinesisk ambassade, opplyser det kinesiske utenriksdepartementet på sine sider. En viktig forutsetning for dette er imidlertid at ekteskapet også var *inngått* ved den aktuelle ambassaden. I tillegg må vertslandet ha godkjent at utenlandske ambassader kan innvilge skilsmisse, og begge parter må være (tilregnelige) kinesiske borgere. Hvis alt dette er oppfylt, kan man møte opp personlig, legitimere seg og underskrive søknad og skilsmisseavtale i ambassadepersonellens påsyn. Hvis partene er enige om fordeling av barn, eiendom og lignende, kan skilsmisse så innvilges (China Consular Affairs u.å.).

3.3 Registrering av utenlandsk skilsmisse i Kina – og påfølgende ny ekteskapsinngåelse

For kinesiske borgere

Hvis en kinesisk statsborger har skilt seg i Norge, og deretter returnerer til sitt husholdsregistrerte hjemsted i Kina, kan han/hun oppdatere sivilstatus i husholdsregistreret ved den lokale politistasjonen. Dette gjelder for skilsmisse inngått både ved dom og hos Fylkesmannen. Vedkommende trenger ikke gå via Kontoret for sivile saker, det holder å gå til politiet og oppdatere husholdsregistreringen. Dokumentet må være oversatt, notarisert og attestert etter vanlige regler for utenlandske dokumenter (kinesisk advokatfirma, møte 2016).

Kinesiske myndigheter registrerer ikke skilsmisser innvilget i utlandet for kinesiske borgere som har *permanent oppholdstillatelse* i et annet land. Dette fordi kinesiske borgere som får permanent oppholdstillatelse i et annet land er pålagt å kansellere husholdsregistreringen sin (Zhang 2014). Kinesiske borgere med permanent oppholdstillatelse i et annet land, anses som utflyttet og dermed for å være kinesiske registre uvedkommende (kinesisk advokatfirma, møte 2016). Følgelig vil kinesiske myndigheter heller ikke utstede noen bekreftelse på det.

For tidligere kinesiske borgere som seinere har fått annet statsborgerskap

Kinesiske myndigheter vil ikke registrere skilsmisser for tidligere kinesiske, nå norske, borgere i det nasjonale ekteskapsregisteret. Dette fordi det kun føres sivilstatusregistre for kinesiske, og ikke for utenlandske, borgere (Norges ambassade, e-post 2015).

Hvis en tidligere kinesisk, nå norsk, borger har fått skilsmisse ved dom i Norge, må dommen godkjennes (*chengren*) av en kinesisk domstol før den er gyldig i Kina. Rettskraftige, utenlandske dommer og rettsavgjørelser som trenger godkjenning av kinesiske domstol for å være gyldige i Kina, kan tas direkte til en kinesisk domstol på lagmannsrettsnivå (*zhongji renmin fayuan*) av partene selv (Fabangwang u.å.c).

Kinas høyesterett har i en uttalelse fra 1993 slått fast at en utenlandsk statsborger (inkludert tidligere kinesiske statsborgere) som gifter seg med en kineser, får skilsmisse i utlandet og deretter vil gifte seg på nytt i Kina med en annen kinesisk borger, må framlegge den utenlandske skilsmisedommen for godkjenning i en kinesisk domstol. Når en slik godkjenning i form av en rettsavgjørelse foreligger, kan ekteskapsregistreringskontoret sjekke at alt ellers er i orden og deretter innvilge ny ekteskapsregistrering. Det vil altså si at en utenlandsk borger som har blitt skilt ved dom og som ønsker å gifte seg på nytt med en

kinesisk borger i Kina, først må gå til en kinesisk domstol for godkjenning av skilsmissem (Lawtime 1993).

Hvis en tidligere kinesisk, nå norsk, borger har fått skilsmisse gjennom Fylkesmannen i Norge og deretter ønsker å inngå et nytt ekteskap i Kina, må skilsmisseattesten være oversatt, bekreftet av notarius publicus i Norge og attestert av både utenriksdepartementet og den kinesiske ambassaden i Norge. Deretter kan vedkommende inngå et nytt ekteskap i Kina, hen trenger ikke framlegge ytterligere dokumentasjon (utover pass med gyldig kinesisk visum/ oppholdstillatelse) (Norges ambassade, e-post 2015; kinesisk advokatfirma, møte 2016).

Kinesiske myndigheter skiller i praksis ikke mellom ugifte og skilte utenlandske borgere i dette anliggendet – framgangsmåten for begge kategorier er den samme når de vil inngå (nytt) ekteskap i Kina (se punkt 2.3 over).

Som tidligere nevnt, vil kinesiske myndigheter ikke registrere skilsmisser for utenlandske borgere i sine registre.

Norges ambassade i Kina og ekteskapskontoret i Beijing anbefaler generelt at kinesiske (eventuelt tidligere kinesiske) par som har fått skilsmisse i Norge, kontakter et kinesisk advokatfirma for bistand om de har spesielle behov i forbindelse med registrering, attestering eller godkjenning av skilsmissem sin i Kina (Norges ambassade, e-post 2013).

For mer informasjon om prosedyrer for legalisering og utstedelse av bekreftelser ved Norges utenriksstasjoner i Kina, se ambassadens hjemmesider (Norway in China u.å.)

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- China Consular Affairs (u.å.). *Hunyin dengji [Ekteskapsregistrering]*. Beijing: China Consular Affairs. Tilgjengelig fra <http://cs.mfa.gov.cn/zggmzhw/hydj/> [lastet ned 4. mai 2017]
- China Daily (2012, 25. juli). National database to track marriages. *China Daily*. Tilgjengelig fra http://china.org.cn/china/2012-07/25/content_26004750.htm [lastet ned 4. mai 2017]
- [Ekteskapsloven] (2001). *Marriage Law of the People's Republic of China*. Beijing: National People's Congress of the People's Republic of China. Tilgjengelig fra http://www.china.org.cn/china/LegislationsForm2001-2010/2011-02/11/content_21897930.htm [lastet ned 4. mai 2017]

Respons Kina: Ugiftattester, ekteskapsregistrering og godkjenning av utenlandske skilsmisser

- [Ekteskapsloven – kinesisk originalversjon] (2001). *Zhonghua Renmin Gongheguo huyinfa (xiuzheng)*[Folkerepublikken Kinas ekteskapslov (revidert)]. Beijing: National People's Congress of the People's Republic of China. Tilgjengelig fra http://www.gov.cn/banshi/2005-08/21/content_25037.htm [lastet ned 4. mai 2017]
- Fabangwang (u.å.a). *Guowai jiehun guonei ruhe lihun, zenyang jinxing lihun shouxu banli?* [Hvis man giftet seg i utlandet, hvilke formaliteter må man igjennom for å skille seg i Kina?]. Beijing: Fabangwang. Tilgjengelig fra <http://www.fabao365.com/hunyin/7147/> [lastet ned 4. mai 2017]
- Fabangwang (u.å.b). *Zhongguo gongmin zai guowai yinggai ruhe banli lihun, huaqiao zai Zhongguo yao zenyang lihun?* [Hvordan skal kinesiske statsborgere i utlandet og utenlandskinesere i Kina gå fram for å skille seg?]. Beijing: Fabangwang. Tilgjengelig fra <http://www.fabao365.com/hunyin/33325/> [lastet ned 4. mai 2017]
- Fabangwang (u.å.c). *Ruhe shenqing chengren waiguo fayuan de lihun panjue, bu chengren de qingxing you na xie* [Hvordan søke om godkjenning av utenlandsk skilsmisdom, og under hvilke forhold godkjennes den ikke?]. Beijing: Fabangwang. Tilgjengelig fra <http://www.fabao365.com/hunyin/60674/> [lastet ned 4. mai 2017]
- [Forskrift om ekteskapsregistrering] (2003, 30. juli) *Regulation on Marriage Registration*. Beijing: State Council. Tilgjengelig fra <http://www.shmzj.gov.cn/gb/shmzj/node896/node897/node902/userobject1ai24167.html> [lastet ned 4. mai 2017]
 - [Forskrift om ekteskapsregistrering – kinesisk originalversjon] (2003). *Hunyin dengji tiaoli* [Forskrift om ekteskapsregistrering]. Beijing: State Council. Tilgjengelig fra http://www.gov.cn/banshi/2005-08/21/content_25042.htm [lastet ned 4. mai 2017]
- HCCH, dvs. Hague Conference on Private International Law (1961, 5. oktober). *Convention of 5 October 1961 Abolishing the Requirement of Legalisation for Foreign Public Documents*. Haag: Hague Conference on Private International Law. Tilgjengelig fra <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=41> [lastet ned 4. mai 2017]
- HCCH (1970, 1. juni). *Convention of 1 June 1970 on the Recognition of Divorces and Legal Separations*. Haag: Hague Conference on Private International Law. Tilgjengelig fra http://www.hcch.net/index_en.php?act=conventions.text&cid=80 [lastet ned 4. mai 2017]
- Hunyinlaw (2011, 8. august). *Waiguoren zai Zhongguo lihun de xiangguan wenti* [Om utlendinger som skiller seg i Kina]. Beijing: Hunyinlaw. Tilgjengelig fra <http://www.hunyinlaw.com/Article/wlhg/zxcx/201108/1190.html> [lastet ned 4. mai 2017]
- Lawtime (1993, 22. januar). *Zuigao Renmin Fayuan guanyu waiguo fayuan de lihun panjue weijing wo renmin fayuan chengren, dangshiren nengfou xiang wo hunyin dengji jiguan dengji jiehun de fuhan*. [Svar fra Kinas Høyesterett vedrørende hvorvidt personer med en utenlandsk skilsmisdom som ikke har blitt anerkjent i en kinesisk domstol kan registrere ekteskap i Kina]. Beijing: Overseas Chinese Affairs Office of the State Council. Tilgjengelig fra <http://law.lawtime.cn/d612377617471.html> [lastet ned 4. mai 2017]
- MCA, dvs. Ministry of Civil Affairs (2015, 27. august). *Minzhengbu guanyu jin yibu guifan (wu) hunyin dengji jilu zhengming xiangguan gongzuo de tongzhi*. [Kunngjøring fra MCA om ytterligere regulering av arbeidet med (u)giftattester]. Beijing: MCA. Tilgjengelig fra <http://www.mca.gov.cn/article/yw/shsw/fgwj/201605/20160500000215.shtml> [lastet ned 4. mai 2017]
- Norway in China (u.å.). *Legalisering/Notarius Publicus*. Beijing: Norges ambassade i Kina. Tilgjengelig fra <https://www.norway.no/zh/china/for-nordmenn/konsulart/legaliseringnotarius-publicus/> [lastet ned 4. mai 2017]
- Zaozhuang byregjering (2011, 7. januar). *Huaqiao, huaren de dingyi yu qubie*. [Definisjon av og forskjellen på *huaqiao* og *huaren*]. Zaozhuang: Zaozhuang byregjering. Tilgjengelig fra <http://www.zzwq.gov.cn/qwzs/383081.shtml> [lastet ned 16. mai 2015]

Respons Kina: Ugiftattester, ekteskapsregistrering og godkjenning av utenlandske skilsmisser

- Zhang, Y. (2014, 11. august). Police focus on emigrants who still have their *hukou*. *China Daily*. Tilgjengelig fra http://www.chinadaily.com.cn/china/2014-08/11/content_18282975.htm [lastet ned 4. mai 2017]
- Zhu, Lizhen (2003, 22. august). Chinese Marriage & Divorce Registration to Be Easier & More Convenient. *People's Daily*. Tilgjengelig fra http://english.peopledaily.com.cn/200308/22/eng20030822_122866.shtml [lastet ned 4. mai 2017]
- Zou, Q. (2015, 31. august) *Zhongguo gongmin zai guowai lihun yinggai zenme banli?* [Hvordan skal kinesiske borgere gå fram for å få skilsmisse i utlandet?] Beijing: Lawtime.cn. Tilgjengelig fra <http://www.lawtime.cn/article/111103854668103859762oo374903> [lastet ned 4. mai 2017]

Muntlige kilder

- Norges ambassade i Kina. E-post 25. september 2013 og 30. oktober 2015.
- Norges generalkonsulat i Shanghai. E-post 25. september 2015.
- Jurist i kinesisk advokatfirma. Møte i Beijing 22. november 2016

© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.